

Inleiding

Op 11 en 12 december 2014 vond aan de Vrije Universiteit Brussel het 21ste Belgisch-Nederlands Rechtshistorisch Colloquium plaats. Dat congres wordt tweejaarlijks en volgens toerbeurt door een Belgische of Nederlandse universiteit ingericht. Het is bedoeld als een forum voor de voorstelling van lopend rechtshistorisch onderzoek en richt zich in het bijzonder tot jonge onderzoekers. Dit boek bundelt de teksten van de voordrachten, die een proces van double-blind peer review hebben doorlopen.

De papers die werden gepresenteerd, bieden een staalkaart van de diverse domeinen die rechtsgeschiedenis vandaag bestrijkt. De negentiende-eeuwse tweedeling tussen Romeins recht en nationale ('oud-vaderlandse') geschiedenis, die vandaag nog deels in het rechtshistorisch onderwijs voortleeft, is nog nauwelijks te herkennen in het lopende onderzoek. Voor bepaalde domeinen van het recht, in het bijzonder voor internationaal recht, sociaal recht en handelsrecht, is er veel recent en lopend rechtshistorisch onderzoek.

Qua methode kan eveneens vernieuwing worden vastgesteld. Rechtshistorici beperken zich niet langer tot tekstanalyse. Er is aandacht voor de juridische praktijk, zowel in haar vormende facetten als wat de toepassing van wetten en verdragen betreft. De grenzen tussen politieke en rechtsgeschiedenis vervagen. Een doorgedreven contextgerichte oriëntatie dient zowel het institutionele, politieke als juridische veld te bekijken. De bijdragen van Paul Nève, Brecht Deseure, Raymond Kubben en Shavanah Musa bieden een voorbeeld van een dergelijke methode. De banden tussen politieke filosofie en recht blijken duidelijk uit de teksten van Maarten Colette en Lukas van den Berge. Ook doctrine wordt nu meer contextueel geïnterpreteerd. Frederik Dhondt bijvoorbeeld belicht verwijzingen naar de Spaanse successieoorlog in het werk van Vattel en Réal de Curban.

Een recente ontwikkeling betreft verder de vergelijkende rechtsgeschiedenis. In zijn bijdrage schetst Wouter Druwé gelijkenissen en verschillen tussen de Romeins-rechtelijke *condictio* en de *writ of debt*. Agustin Parise detecteert invloed van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek (1838) in de Argentijnse codificatie van 1871. Matthias Castelein onderzoekt de relaties tussen het Genuese en het Corsicaanse bestuur. Marten Reijntjes bekijkt het probleem van de aansprakelijkheid van rechters

rechtshistorisch-vergelijkend. Benoît Lagasse onderzoekt de positie van de Luikse jurist Charles de Méan binnen de Romeinse en lokale juridische traditie. De relatie tussen Belgische en Nederlandse juristen in de negentiende en twintigste eeuw komt ruim aan bod in de bijdrage van Sebastiaan Vandenbogaerde.

Uit dit boek komt het bloeiende karakter van rechtshistorisch onderzoek in de Nederlanden ruim naar voren. Moge het een aanzet bieden tot een verdere verbreiding en verdieping van de discipline.

Dave De ruyscher, Kaat Cappelle, Maarten Colette, Brecht Deseure en
Gorik Van Assche
Brussel, 1 juni 2015

Introduction

It is a fixed custom that Belgian and Dutch universities take turns to organize the biannual Belgian-Dutch Legal History Conference. On 11 and 12 December 2014 the twenty-first edition of this conference was held at the Vrije Universiteit Brussel. The conference traditionally serves as a platform for ongoing legal-historical research and it provides a forum for presentations by young scholars. This book bundles the papers that were presented at the Brussels conference and which are the outcome of a process of double-blind peer review.

The papers demonstrate the variety of topics and methods that are currently being practised among legal historians. The nineteenth-century insistence on either Roman or national law, which to a large extent lives on in education, cannot be retrieved in present-day research. For some topics, such as international law, labour law and commercial law, recent research initiatives are abundant, and this is well reflected in the contents of this book.

There is also renewal in terms of methodology. Legal historians do no longer limit themselves to an analysis of legal texts. Attention goes to legal practice, both in its formative aspects, as well as to the application of legal texts (laws, treaties, ...). Political and legal history are more commonly being blended together. A thorough contextual approach includes analyses of institutional, political and legal developments. The contributions by Paul Nève, Brecht Deseure, Raymond Kubben and Shavanah Musa provide examples of this method. Furthermore, links between political philosophy and law are explored, which is evident in the chapters written by Maarten Colette and Lukas van den Berge. Doctrine is considered from a contextual viewpoint as well. Frederik Dhondt highlights the impact of the Spanish War of Succession on the scholarly writings of Vattel and Réal de Curban.

Another development in contemporary legal-historical research is the comparative approach. In his text, Wouter Druwé draws up a comparison between the Roman *condictio* and the English *writ of debt*. Agustin Parise traces the influence of the Dutch Civil Code (1838) in the Argentine code of 1871. Matthias Castelein examines the relations between Genoese and Corsican government. Marten Reijntjes focuses on the responsibility of judges from a comparative-historical perspective. Benoît Lagasse details the

INTRODUCTION

ideas of the Liège jurist Charles de Méan against the background of the Roman and local legal traditions. The interactions between Belgian and Dutch jurists over the nineteenth and twentieth centuries are analysed in the contribution of Sebastiaan Vandenbogaerde.

This book provides ample evidence of the rich nature of legal-historical scholarship in the Low Countries of today. May it be a steppingstone for further research.

Dave De ruyscher, Kaat Cappelle, Maarten Colette, Brecht Deseure en
Gorik Van Assche
Brussels, 1 June 2015